

der havde ført til lovforslaget, herunder oplysninger om de gennem nyere tid gældende finansieringsordninger for de enkelte sociale områder. Det var tillige oplyst, at refusionsordningen ville medføre en merudgift for staten i 1968 på ca. 3,7 mill. kr. og for perioden 1968-70 en samlet merudgift på ca. 9 mill. kr.

Endelig var det anført i bemærkningerne, at statstilskud efter loven ikke vil blive ydet automatisk. Ansøgninger om statstilskud til anlægsarbejder vil indgå i de samlede prioriteringsovervejelser vedrørende Grønlandspolitikken og således fortsat blive behandlet af ministeriet for Grønland og Grønlandsrådet, ligesom ændringer i bestemmelserne for kontante ydelser og serviceydelser vil blive gennemført ved landsrådsvedtægter, der fortsat skal stadfæstes af ministeren for Grønland.

Ved fremsættelsen udtalte *Grønlandsministeren*, at lovforslaget havde et så enkelt formål, at det ikke krævede uddybende kommentarer ud over de udførlige bemærkninger, som var knyttet til det.

I stedet fremkom han med følgende bemærkninger vedrørende den sociale situation i dagens Grønland:

„Der investeres i disse år meget betydelige statsmidler i opbygningen af et moderne Grønland. Målet med denne investeringspolitik er i første række at koncentrere befolkningen med dennes relativt meget høje tilvækst i de områder, hvor klimatiske og andre forhold giver de bedste muligheder for hovederhvervet, fiskeriet med dertil hørende produktionsanlæg.

Siden nyordningen i 1950 er der i stadig stigende grad foregået en tilflytning til byerne og de større udsteder med deraf følgende nedlæggelse af bopladserne og de mindre udsteder. Denne udvikling har imidlertid først efterhånden taget fart og har på et tidspunkt, hvor forskellene i boligform og erhvervsmonster ikke var så store, givet befolkningen mulighed for en gradvis assimilering i de nye omgivelser og ændrede levevilkår. Heraf følger også, at de sociale og beskæftigelsesmæssige problemer først efterhånden har fået en foruroligende vækst.

På et tidspunkt, hvor åbentvandsbyerne Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen og Holsteinsborg i løbet af mindre end et tiår vil have øget deres indbyggerantal med indtil flere gange det nuværende, er der imidlertid tale om omstillingsprocesser, der er af helt revolutionerende karakter for det grønlandske samfund. Denne omstillingsproces rammer generelt, altså også den etablerede del af befolkningen, men den rammer i første række hele tilflyttergruppen.

Der er et umådeligt spring fra den gamle grønlandske livsform til tilværelsen i moderne byer. Fra de små steders yderst beskedne boliger og en tilværelse, der er præget af svingende erhvervsmuligheder og en meget udtalt storfamilie- og naturaløkonomi, er omplantningen til moderne etageboliger i et ukendt miljø, til en lønarbejdertilværelse i moderne fabrikker og til en gennemført penge-